

Minister Finansów

Warszawa, 24 października 2024 roku

Sprawa: odpowiedź na interpelację poselską
Znak sprawy: DD6.054.16.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 5285 wniesioną przez Panią Posel Barbarę Grygorcewicz dotyczącą opodatkowania odszkodowań z tytułu powodzi z września 2024 r., przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Przepisy podatkowe normujące opodatkowanie dochodów osób fizycznych¹ zwalniają z opodatkowania kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych. Stanowi o tym art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy PIT. Zwolnienie dotyczące odszkodowań obejmuje zatem również odszkodowania wypłacone w związku z wrześniową powodzią za szkody powstałe na obszarach wskazanych rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie².

Powyższe zwolnienie nie obejmuje natomiast odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą lub prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane zgodnie z art. 27 ust. 1 lub art. 30c ustawy PIT. Stosownie bowiem do art. 14 ust. 2 pkt 12 ustawy PIT do przychodów z działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej zalicza się otrzymane odszkodowania za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą lub z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej. W przypadku natomiast podatników podatku dochodowego od osób prawnych,

¹ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.). – dalej „ustawa PIT”.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. (Dz. U. poz. 1371).

odszkodowania stanowią przychód podlegający opodatkowaniu. W odniesieniu do przedsiębiorców norma ta ma swoje uzasadnienie w tym, że wydatki na nabycie składnika majątku, którego dotyczy wypłacone odszkodowanie, co do zasady, były lub mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne. Tym samym przychód z tytułu odszkodowania jest konsekwencją wcześniejszego ujęcia w wyniku podatkowym kosztu uzyskania przychodów dotyczącego składnika majątku, za który otrzymano to odszkodowanie. W sytuacji, gdy taki przychód i koszt wystąpiłyby w jednym okresie sprawozdawczym *de facto* wynik tych zdarzeń byłby neutralny podatkowo (nie generowałby dochodu do opodatkowania).

Należy jednocześnie wskazać, że regulacje ustawy PIT, a także analogicznie ustawy CIT³ normujące opodatkowanie, odpowiednio, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i osób prawnych, przewidują przypadek, w którym odszkodowania za szkody w majątku związanym z działalnością gospodarczą mogą korzystać ze zwolnienia od podatku. Dotyczy on odszkodowania za szkody w środku trwałym, z wyłączeniem samochodu osobowego, w części wydatkowanej w roku podatkowym lub w roku bezpośrednio po nim następującym na remont tego środka trwałego albo na zakup lub na wytworzenie we własnym zakresie środka trwałego zaliczonego zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych (KŚT) do tego samego rodzaju co środek trwały, z którym związana była ta szkoda (art. 21 ust. 1 pkt 29b ustawy PIT i art. 17 ust. 1 pkt 54a ustawy CIT).

Wobec powyższych uwarunkowań prawnych, uwzględniając szczególną sytuację wynikającą z powodzi z września 2024 r. **Minister Finansów w dniu 18 września 2024 r. wydał rozporządzenie w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od kwot z tytułu ubezpieczeń majątkowych otrzymanych w związku z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r. (Dz. U. poz. 1551).**

Na mocy tego rozporządzenia zaniechaniem poboru podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych objęte zostały dochody (przychody) z tytułu ubezpieczeń majątkowych otrzymanych od 12 września 2024 r. do 31 grudnia 2026 r. przez poszkodowanych, w rozumieniu art. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi⁴. Rozporządzenie to zostało ogłoszone 18 października 2024 r. i weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, tj. 19 października 2024 r.

³ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805, z późn. zm.). – dalej „ustawa CIT”.

⁴ Ustawa z dnia 16 września 2011 o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 654, z późn. zm.).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jurand Drop
podsekretarz stanu